

FUNKSJONSHEMMING OG SAMFUNN

Vedtatt i Styret ved NTNU 10.01.2007, med endringer vedtatt av Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse senest 04.01.2011.

MASTERPROGRAM I FUNKSJONSHEMMING OG SAMFUNN

INNLEDNING

Funksjonshemming og samfunn er et bredt, sammensatt og tverrfaglig felt. Studiet har en spissing mot en samfunnsvitenskapelig profil, mens spørsmål av medisinsk, behandlende eller terapeutisk art faller utenfor. Studiet handler om de konsekvenser funksjonsnedsettelse har i hverdagen, og hvordan samfunnsskapt barrierer virker funksjonshemmende. Det legges vekt på å presentere ulike perspektiv og forståelser av funksjonshemming, men en bygger likevel i all hovedsak på et relasjonelt eller miljørelativt syn. Det vil si at funksjonshemming ses som et samspill mellom individet og dets omgivelser. Utfordringen er å forstå dette samspillet slik at en gjennom endring av omgivelser i bred mening kan gjøre samfunnet mindre funksjonshemmende.

Det trekkes veksler på en lang rekke samfunnsvitenskapelige fag, blant annet sosiologi, psykologi, sosialt arbeid og pedagogikk. Også innenfor et samfunnsvitenskapelig perspektiv framstår derfor feltet som tverrfaglig og flerfaglig. Den praktiske forskningen retter blikket mot for eksempel levekår, utstøting, praktiske erfaringer med tjenesteapparatet, konsekvenser av politiske reformer, barrierer mot deltakelse, nye politiske trender (f. eks universell utforming og anti-diskrimineringslover), praksis og hverdagsliv i skoler og barnehager med mer.

Ved Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap tilbys mastergradsundervisning, men mastergraden kvalifiserer også for opptak på ett av instituttets to doktorgradsprogram; helsevitenskap eller sosialt arbeid.

Master i funksjonshemming og samfunn er et studium på 120 studiepoeng, eller tilsvarende 2 års heltids studier. Det bygger på at studentene har en 3-årig bachelorutdanning eller tilsvarende, og gir videregående utdanning innenfor det spesifikke kunnskapsområdet i tillegg til samfunnsvitenskapelige arbeidsmåter.

LÆRINGSMÅL

Studenten skal ha følgende kunnskap, ferdigheter og kompetanse:

Kunnskap:

- Har inngående kjennskap til teorier innen feltet funksjonshemming og samfunn, samt en bred oversikt over fagområdet og spesialisert innsikt i masteroppgavens tema.
- Kan anvende kunnskapen og løfte fram nye problemstillinger innenfor funksjonshemming og samfunn.
- Kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagfeltets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet.

Ferdigheter:

- Kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor feltet og arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning.

- Kan bruke relevante metoder for forskning selvstendig, herunder å gjennomføre et selvstendig forsknings- eller utviklingsarbeid under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske retningslinjer.
- Kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger og forholde seg reflektert og kritisk til debatter innen fagfeltet, egen og andres forskning, samt ulike andre informasjonskilder.

Generell kompetanse:

- Kan formidle et selvstendig arbeid og andre faglige problemstillinger/analyser.
- Kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet funksjonshemming og samfunn, både med spesialister og til allmennheten.
- Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter.
- Kan bidra til nytenking og i innovasjonsprosesser.

Masterstudiet søker å bygge opp en yrkeskompetanse som kan kvalifisere for:

- Undervisning og forskning
- Faglig utredningsarbeid og fagutvikling
- Stillinger i offentlig administrasjon og planlegging
- Stillinger innen veiledning og konsultasjon, f.eks. innen kompetansesenter eller lignende.

MÅLGRUPPE

Master i funksjonshemming og samfunn er et tilbud til de som har fullført en bachelorutdanning eller tilsvarende, og som ønsker videre kvalifisering innenfor samfunnsvitenskapelige tilnærminger til funksjonshemming.

OPPTAKSKRAV

For opptak kreves fullført bachelorgrad eller tilsvarende. Bachelorgraden skal være innenfor en helse- og sosialfaglig eller pedagogisk høgskoleutdanning, eller være en samfunnsvitenskapelig grad. Personer med annen bachelorgrad kan tas opp etter individuell vurdering der blant annet praksis vil være relevant for vurderingen.

Se egen beskrivelse for rangering av søkere i eget kapittel sist i studiehandboka.

Ved opptak til mastergraden i funksjonshemming og samfunn er det innført karaktergrense. Alle som tas opp, må minst ha en gjennomsnittskarakter på C (eller tilsvarende) i fordypningen (eventuelt annet opptaksgrunnlag). Mastergraden er adgangsbegrenset og tar opp et begrenset antall studenter. En gjennomsnittskarakter på C er derfor ingen garanti for opptak.

INTERNASJONALISERING

NTNU satser tungt på internasjonalisering på alle nivå. Studentene oppfordres derfor til å ta ett eller to semester av studiet i utlandet. Det er viktig at de emnene som tas ved et utenlandsk lærested passer inn i studiet for øvrig. Disse må derfor forhåndsgodkjennes av fakultetet.

STUDIETS OPPBYGGING

Studiet strekker seg normalt over 2 år (4 semester) med fulltids studier, men det er mulig å tilpasse til ulike studieforløp. Det består av:

- Teori og forskning om funksjonshemming: Dette er en obligatorisk del på 30 studiepoeng, se emnet FUH3001. Her behandles perspektiver på funksjonshemming, politikk og politiske trender, hverdagsliv og funksjonshemmende forhold i samfunnet, samt teorier om avvik, normalitet og sosiale problemer.
- Forskningsmetodiske emner: Dette er en obligatorisk del på 22,5 studiepoeng som består av de tre emnene HLS3002, HLS3004 og HLS3007. De obligatoriske emnene behandler forskningsmetode, vitenskapsteori og støtte til arbeidet med masteroppgaven.
- I tillegg kommer en valgfri del på 22,5 studiepoeng. Disse kan tas innenfor ISHs portefølje av kurs, relevante mastergradskurs på andre institutt ved NTNU eller på andre universitet – gjerne utenlandske. En må søke godkjenning for kurs som ikke eksplisitt er nevnt i denne planen. Et enkelt emne skal normalt ikke være på mer enn 15 studiepoeng. Inntil 15 av de 22,5 valgfrie studiepoengene kan være FUH3501/3502 Veiledet selvvalgt studium I/II. Dette kan legges opp som en spesialisering i forlengelse av FUH3001.

Modell av masterstudiet i funksjonshemming og samfunn:

Semester	Emne (7,5 sp)	Emne (7,5 sp)	Emne (7,5 sp)	Emne (7,5 sp)
4. semester/vår	FUH3900 Masteroppgave			
3. semester/høst	FUH3900 Masteroppgave		Valgfritt emne (7,5)	Valgfritt emne
2. semester/vår	FUH3001 (30 sp)		Valgfritt emne (7,5)	HLS3002 m/ en ukes forkurs
1. semester/høst			HLS3007	HLS3004

Modell av masterstudiet på deltid kan se slik ut:

Semester	Emne (7,5 sp)	Emne (7,5 sp)
8. semester/vår	FUH3900 Masteroppgave	
7. semester/høst		
6. semester/vår	FUH3900 Masteroppgave	Valgfritt emne (7,5 sp)
5. semester/høst		Valgfritt emne (7,5 sp)
4. semester/vår	HLS3002 m/ en uke obligatorisk forkurs (7,5 sp)	Valgfritt emne (7,5 sp)
3. semester/høst	HLS3004 (7,5 sp)	HLS3007 (7,5 sp)
2. semester/vår	FUH3001 (30 sp)	
1. semester/høst		

Masteroppgaven og avsluttende prøve, FUH3900, er obligatorisk og utgjør 45 studiepoeng.

Studenter som tas opp på studiet er i løpet av første semester forpliktet til å inngå avtale om utdanningsplaner i henhold til de regler som til enhver tid gjelder ved NTNU.

EMNEOVERSIKT

Emne	Tittel	Sp	Undervisning	Adgangsbegrensninger
Obligatoriske emner				
FUH3001	Funksjonshemming og samfunn	30	H og V	Studierettskrav
HLS3002**	Kvantitative metoder og statistikk m/forkurs	7,5	V	Studierettskrav
HLS3004	Kvalitative metoder	7,5	H	Studierettskrav
HLS3007	Vitenskapsfilosofi, etikk og metode-	7,5	H	Studierettskrav

Emne	Tittel	Sp	Under- visning	Adgangs- begrensninger
FUH3900	refleksjon Masteroppgave i funksjonshemming og samfunn	45	H og V	Studierettskrav
Valgfrie emner:				
FUH3501	Veiledet selvvalgt studium I	7,5	H/V	Studierettskrav
FUH3502	Veiledet selvvalgt studium II	15	H/V	Studierettskrav
FUH3503*	Aktuelt emne	7,5	*	Åpent
HLS3008	Kvalitative metoder - Praktisk kunns- kapsbygging og evaluering	7,5	V	Studierettskrav
HLS3506*	Helse- og sykdomssosiologi I	7,5	*	Åpent
HLS3507*	Helse- og sykdomssosiologi II	15	*	Åpent
SARB3001*	Erfaringsbasert kunnskap og reflek- siv praksis	7,5	*	Åpent
SARB3500*	Barndom – familie – barnevern I	7,5	*	Åpent
SARB3501*	Barndom – familie – barnevern II	15	*	Åpent
SARB3511*	Innvandring, integrasjon, mangfold I	7,5	*	Åpent
SARB3512*	Innvandring, integrasjon, mangfold II	15	*	Åpent
SARB3513*	Psykisk helsearbeid	7,5	*	Åpent
HLS3505*	Selvmordsforebygging	7,5	*	Åpent
HLS3508*	Forskning på helsefremming	7,5	*	Åpent
EiT	Ekspertes i Team	7,5	V	Adgangsbegrenset

Studentene velger enten versjon I eller II av emner med samme tittel.

* Se nærmere kunngjøring

** Obligatorisk oppmøte på forkurs i statistikk

Ekspertes i Team er et emne på 7,5 sp som skal være felles for alle NTNU-studenter. Tema vil variere fra semester til semester, og skal fokusere på problembasert læring og tverrfaglig samarbeid om reelle problemstillinger for samfunn og næringsliv. Se beskrivelse i eget kapittel foran i boka. Emnet er valgfritt i master i funksjonshemming og samfunn studieåret 2011-2012.

Merk: Undervisningen i de valgfrie emnene kan bli avlyst eller endret dersom det er færre enn 4 fagpåmeldte studenter eller færre enn 4 studenter som møter til undervisning. Det er likevel mulig å gå opp til eksamen.

Forkunnskapskrav til de enkelte emner

Se under de aktuelle emnene. Ved behov for begrensninger av studenttallet, gis prioritet til masterstudenter ved Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap (ISH).

Arbeids- og studieformer

Masterstudiet har som ambisjon å tilrettelegge for arbeidsformer som stimulerer til og utvikler studentenes kunnskapsnivå og selvstendige refleksjon. Undervisningen vil være en kombinasjon av forelesninger, arbeid med oppgaver, prosjekt- og problembasert undervisning. It's learning, internett og seminarform vil bli brukt i en viss utstrekning. Undervisningen vil i stor grad bli organisert i intensive blokker på en uke hver. Blokkukene vil derfor være korte og intensive undervisningsperioder, mens det selvstendige arbeidet i større grad pågår mellom disse ukene. ISH vil søke å legge til rette for kollokvieaktivitet mellom blokkukene.

EMNEBESKRIVELSER**Obligatoriske emner:****FUH3001 Funksjonshemming og samfunn****Disability and Society****Undervisning:** 1. sem. høst, 2. sem. vår: 30.0 SP**Undervisningsspråk:** Norsk**Studiepoengreduksjoner:** SARB3506: 7.5 SP, SARB3507: 15.0 SP, FUH3000: 22.5 SP, SARB3002: 5.0 SP**Karakter:** Bokstavkarakterer**Obl. aktiviteter:** To godkjente øvinger**Forkunnskapskrav:** Bachelorgrad eller tilsvarende i helse- og sosialfag, pedagogisk høgskoleutdanning, eller samfunnsvitenskapelig grad**Læringsmål:** Emnet er det substansielle kjerneemnet i mastergraden i funksjonshemming og samfunn, og skal gi studenten innsikt i ulike forståelser av funksjonshemming og funksjonshemmende prosesser, konsekvenser for forskning, nyere forskningsresultat og sammenhengen til politikken på feltet.**Faglig innhold:** Emnet gir oversikt over ulike historiske, ideologiske og teoretiske perspektiv på funksjonshemming. Fokus er på såvel politikk som hverdagsliv. Sentrale politiske utviklingstrekk og nyere reformer blir diskutert, sammen med nyere forskning om sosialpolitikk, reguleringspolitikk og hverdagsliv. Generell teori om avvik, normalitet og sosiale problemer blir presentert. Kurset vil også ta opp ulike dagsaktuelle tema.**Kursmaterieell:** Pensum er på 1200-1500 sider, hvorav ca. 300 er valgfrie. Valgfritt pensum til semesteroppgave må godkjennes av faglærer.**Læringsformer og aktiviteter:** Undervisningsform er seminarer og skriving av oppgaver. Obligatoriske aktiviteter er skriving av fire oppgaver i løpet av studieåret. De to første skal være godkjent, mens de to siste er en del av eksamen. Tema for tre oppgaver blir oppgitt, den siste har selvvalgt tema.**Vurderingsform:** Oppgave/Skriftlig

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Skriftlig eksamen	6 Timer	50/100	
Oppgave		25/100	
Oppgave		25/100	

HLS3002 Kvantitative metoder og statistikk**Quantitative Methods and Statistics****Undervisning:** Vår: 7.5 SP**Undervisningsspråk:** Norsk**Studiepoengreduksjoner:** SVHLS331: 7.5 SP, SVHLS308: 7.5 SP, SVHLS352: 7.5 SP**Karakter:** Bokstavkarakterer**Obl. aktiviteter:** Obligatorisk oppmøte på forkurs i metode**Forkunnskapskrav:** Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag, sosialt arbeid eller samfunnsvitenskapelige fag.**Læringsmål:** Studentene skal: 1) kunne forberede og gjennomføre kvantitative undersøkelser, 2) kunne analysere, rapportere og vurdere kvantitative data, herunder beherske de mest vanlige statistiske metoder, 3) være i stand til å lese faglitteratur på en kritisk måte.**Faglig innhold:** Emnet gir en innføring i de viktigste framgangsmåter for innsamling og analyse av kvantitative data. Det behandler spørsmål rundt etablering av utvalg, målinger, ekspe-

riment og surveydesign, kvantitativ dataanalyse og statistisk bearbeiding. Dataverktøyet SPSS brukes til bearbeiding av data.

Kursmaterieill: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Kurset starter med en uke intensivt obligatorisk forkurs i metode før første blokkuke. Undervisningsform: Forelesning og øvinger. Det inngår øvinger i analyse av et kvantitativt materiale. Vurderingsform: Eksamen er en semesteroppgave der det foretas en kvantitativ analyse av en selvvalgt problemstilling ut fra ett eller to datasett som er stilt til disposisjon.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Semesteroppgave			

HLS3004 Kvalitative metoder

Qualitative Methods

Undervisning: Høst: 7.5 SP

Undervisningspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: KLH3015: 7.5 SP, SMED8015: 6.0 SP, SVHLS331: 7.5 SP, SVHLS308: 7.5 SP, SVHLS354: 7.5 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: 2 godkjente, skriftlige øvinger

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag, sosialt arbeid eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Studentene skal kunne anvende ulike tilnærminger i kvalitativ forskning: innsamlingsmetoder, analysering av data samt presentasjon av funn.

Faglig innhold: Emnet gir en innføring i ulike kvalitative forskningsmetoder. Det legges særlig vekt på samtaleintervjuer og ulike former for observasjon, mens andre metoder presenteres mer summarisk (f.eks. analyse av dokumenter og tekster). Emnet behandler spørsmål knyttet til utvalg, datainnsamling, analysering og rapportering. Eksamensoppgaven består av å analysere kvalitative materialer.

Kursmaterieill: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Forelesninger og øvinger. Obligatoriske aktiviteter: To godkjente skriftlige øvinger. Vurderingsform: Semesteroppgave.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Oppgave			

HLS3007 Vitenskapsfilosofi, etikk og metoderefleksjon

Philosophy of Science, Ethics and Methodological Reflection

Undervisning: Høst: 7.5 SP

Undervisningspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: HLS3007(v.1): 7.5 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Muntlig framlegg, obligatorisk oppmøte på undervisningen

Forkunnskapskrav: Bachelor i helsefag, sosialt arbeid eller samfunnsvitenskapelige fag, eller tilsvarende.

Læringsmål: Studentene skal beherske forskjellige teorier om hva som kjennetegner vitenskapelig kunnskap, om hvordan slik kunnskap utvikles, og om hva som er forholdet mellom samfunnsvitenskap og naturvitenskap. De skal klare å relatere konkrete utfordringer i sin egen studiehverdag - slik som valg av metodisk tilnærming på masteroppgaven - til en histo-

risk og vitenskapsfilosofisk kontekst. Videre skal studentene opparbeide en etisk refleksjons-
evne som gjør dem kompetente til å samtene etikk og design i hele forskningsprosessen.

Faglig innhold: Emnet gir en innføring i viktige, relevante vitenskapsfilosofiske og forskningsetiske diskusjoner. En tar opp teoretiske så vel som praktiske spørsmål rundt eventuelle sammenhenger mellom vitenskapssyn og valg av metode. Ulike faser av forskningsprosjekter, fra valg av problemstilling til beskyttelse av forskningsdeltakerne og formidling av forskning-
en, trekkes inn for å bevisstgjøre studentene hvordan design, metodikk og etikk henger nøye sammen i begrepet "god forskning". Undervisningen vil foregå dels som forelesninger og dels som lærerassisterte studentfremlegg med gruppediskusjoner. Eksamen er en semesteroppgave innenfor et selvvalgt vitenskapsfilosofisk tema med et selvvalgt pensum på omkring 150 sider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, diskusjonsgrupper og studentbaserte fremlegg.

Obligatoriske aktiviteter: 1 gruppebasert framlegg, obligatorisk oppmøte på undervisningen.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
---------------	-----	------------	-------------------

Oppgave			
---------	--	--	--

FUH3900 Masteroppgave i funksjonshemming og samfunn

Thesis in Disability and Society

Undervisning: 1. sem.vår, 2. sem. høst: 45.0 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Ett obligatorisk seminar, faglig veiledning.

Forkunnskapskrav: Opptak på masterstudiet i funksjonshemming og samfunn. Alle andre eksamener til mastergraden i funksjonshemming og samfunn skal være bestått. Kravene til deltakelse på masterseminar skal være fullført.

Læringsmål: Målet for arbeidet med mastergradsoppgaven er å gi studenten erfaring i å planlegge, gjennomføre og rapportere en selvstendig vitenskapelig undersøkelse. Undersøkelsen gjennomføres under veiledning slik at studentene senere kan gjennomføre vitenskapelige undersøkelser på egen hånd.

Faglig innhold: Masteroppgaven skal være en selvstendig vitenskapelig undersøkelse av et emne studenten selv velger. Den forventes å ha et omfang på omlag 100 sider (definert ved 12 punkts Times New Roman og 1,5 i linjeavstand). Oppgaven kan imidlertid også leveres som en artikkelsamling (nærmere retningslinjer fås ved henvendelse instituttet). Masteroppgaven består av et obligatorisk seminar og selve masteroppgaven. Seminaret vil bli arrangert en gang pr. år, vanligvis tidlig på høsten. Til seminaret skal hver enkelt student forberede og presentere en prosjektskisse med plan for gjennomføringen. Veileder oppnevnes etter søknad fra kandidaten. Veiledning er en vesentlig komponent i arbeidet med mastergradsoppgaven. Den sikrer at studenten tilføres de nødvendige kunnskaper og innebærer en nødvendig kontroll ved inn-samling og behandling av data. Veiledning er derfor en obligatorisk del av studiet. Nærmere råd og retningslinjer for masteroppgaven og avsluttende eksamen finner en i "Studieveiledning for mastergrad i funksjonshemming og samfunn" som fås ved henvendelse til ISH eller på instituttets hjemmeside. Masteroppgaver skrevet på norsk skal inneholde et kort sammendrag på engelsk, oppgaver skrevet på engelsk skal inneholde et kort sammendrag på norsk. Masteroppgaven er siste eksamen til mastergraden i funksjonshemming og samfunn og studentene melder seg til eksamen på Studentweb og i tillegg til instituttet på eget skjema som fås ved ISH og Studentservice. Sammen med oppmeldingen skal seks trykte eksemplarer av avhandlingen og en elektronisk utgave som pdf-fil leveres ved instituttet. (Velges trykking på NTNU-Trykk, dekker instituttet utgiftene for trykking av seks eksemplarer. Velges andre løsninger må studenten selv bekoste trykking.) Det må påregnes en periode på åtte uker fra oppmeldingen leveres og til den avsluttende prøven kan bli arrangert. Oppgaven skal leveres in-

nen 15. mai i vårsemesteret eller 1. november i høstsemesteret, det semesteret som er avtalt som avsluttende semester i studentens utdanningsplan. Dersom studenten leverer inn avhandlingen etter 15. mai i vårsemesteret og 1. november i høstsemesteret, vil avsluttende eksamen vanligvis bli arrangert påfølgende semester.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Individuell veiledning, masterseminar. Obligatorisk aktivitet: Alle eksamener som utgjør masterprogrammet i funksjonshemming og samfunn må være fullførte og bestått før innlevering av masteroppgaven. Obligatorisk deltakelse på masterseminar må være godkjent. Vurderingsform: Masteroppgaven, presentasjon av oppgaven i forelesningsform (ca 30 minutter) og en muntlig prøve. Forelesningen og den muntlige prøven brukes til å justere karakteren på oppgaven med normalt inntil ett trinn.

Vurderingsform: Avhandling

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Avhandling			

Valgfrie emner:

FUH3501 Veiledet selvvalgt studium I

Supervised Independent Study I

Undervisning: Både høst og vår: 7.5 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: FUH3502: 7.5 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Godkjenning av tema og pensum for sem.oppg. innen 15.sept/20. jan

Forkunnskapskrav: Bachelor eller tilsvarende i helse- og sosialfag, pedagogisk høgskoleutdanning eller samfunnsvitenskapelig grad. Emnet er forbeholdt studenter med opptak på masterprogrammet i funksjonshemming og samfunn.

Læringsmål: Gi studenten øving i å utvikle problemstilling og gjennomføre en begrenset analyse av denne.

Faglig innhold: I samråd med ISH og oppnevnt veileder kan studenter selv legge opp ett emne til mastergraden i funksjonshemming og samfunn. Emnet legges normalt opp slik at det tematisk støtter opp om arbeidet med mastergradsoppgaven, og tas derfor normalt ikke i første semester av mastergradsstudiet. ISH oppnevner veileder, og så vel tema som pensum skal godkjennes av instituttet etter anbefaling fra veileder.

Kursmaterieell: Studenten velger selv tema og legger opp et pensum på ca. 300 - 400 sider. Pensum skal i tilstrekkelig grad ivareta hensyn til både bredde og dybde innenfor det valgte tema. Det kan gis veiledning for valg av pensum. Pensum skal være godkjent før innlevering av oppgaven.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Inntil en time veiledning på valg av problemstilling og pensum. Obligatorisk aktivitet: Frist for innlevering av søknad om godkjenning av tema og oppnevning av veileder er 20. januar for vårsemesteret og 15. september for høstsemesteret. Frist for innsending av endelig pensumliste er 2 uker før innlevering av semesteroppgave. Vurderingsform: Semesteroppgave. Semesteroppgaven skal være en selvstendig behandling av en problemstilling innenfor emnets tematiske område, og skal ha et omfang på ca. 10 sider (definert på samme måte som for mastergradsoppgaven). Emnet undervises på engelsk ved behov.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Oppgave			

FUH3502 Veiledet selvvalgt studium II
Supervised Independent Study II**Undervisning:** Både høst og vår: 15.0 SP**Undervisningspråk:** Norsk**Studiepoengreduksjoner:** FUH3501: 7.5 SP**Karakter:** Bokstavkarakterer**Obl. aktiviteter:** Godkjenning av tema og pensum for sem.oppg. innen 15.sept/20.jan.**Forkunnskapskrav:** Bachelor eller tilsvarende i helse- og sosialfag, pedagogisk høskoleutdanning eller samfunnsvitenskapelig grad. Emnet er forbeholdt studenter med opptak til masterprogrammet i funksjonshemming og samfunn.**Læringsmål:** Gi studenten øving i å utvikle problemstilling og gjennomføre en begrenset analyse av denne.**Faglig innhold:** I samråd med ISH og oppnevnt veileder kan studenter selv legge opp ett emne til mastergraden i funksjonshemming og samfunn. Emnet legges normalt opp slik at det tematisk støtter opp om arbeidet med mastergradsoppgaven, og tas derfor normalt ikke i første semester av mastergradsstudiet. ISH oppnevner veileder, og så vel tema som pensum skal godkjennes av instituttet etter anbefaling fra veileder.**Kursmaterieell:** Studenten velger selv tema og legger opp et pensum på ca. 600 - 800 sider. Pensum skal i tilstrekkelig grad ivareta hensyn til både bredde og dybde innenfor det valgte tema. Det kan gis veiledning for valg av pensum. Pensum skal være godkjent før innlevering av oppgaven.**Læringsformer og aktiviteter:** Undervisningsform: Inntil en time veiledning på valg av problemstilling og pensum.**Obligatorisk aktivitet:** Godkjenning av tema og pensum for semesteroppgave. Frist for innlevering av søknad om godkjenning av tema og oppnevning av veileder er 20. januar for vårsemesteret og 15. september for høstsemesteret. Frist for innsending av endelig pensumliste er to uker før innlevering av semesteroppgaven. Vurderingsform: Semesteroppgave og muntlig prøve. Den muntlige prøven brukes til å justere karakteren på semesteroppgaven med normalt inntil ett trinn. Semesteroppgaven skal være en selvstendig behandling av en problemstilling innenfor emnets tematiske område, og skal ha et omfang på ca. 15 sider (definert på samme måte som for mastergradsoppgaven). Muntlig eksamen knyttes primært til semesteroppgaven, men studenten kan også høres i hele pensum.**Vurderingsform:** Oppgave/Muntlig

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Muntlig eksamen			
Oppgave			

FUH3503 Aktuelle emner
Current Issues**Undervisning:** Både høst og vår: 7.5 SP**Undervisningspråk:** Norsk**Karakter:** Bokstavkarakterer**Obl. aktiviteter:** Muntlig framlegg**Forkunnskapskrav:** Bachelor eller tilsvarende i helsefag, sosialfag eller samfunnsvitenskapelige fag.**Læringsmål:** Målet med emnet er å gi studentene innsikt og oversikt innenfor et tematisk område som har spesiell aktualitet det semesteret det tilbys.**Faglig innhold:** Funksjonshemming og samfunn er et bredt og tverrvitenskapelig felt. Vi tilbyr med jevne mellomrom et emne som fokuserer mot bestemte problemstillinger og metoder

som til enhver tid er i forskningsfeltets fokus. Tema for emnet og emneansvarlig vil derfor kunne variere. Tema kunngjøres ved oppslag på instituttet ved semesterstart. Undervisningsformen vil legge til rette for at studentene både får et innblikk i det aktuelle emnet og at de inviteres til å bli deltakere i emnets vitenskapelige utvikling.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Seminar og forelesninger. Vurderingsform: Semesteroppgave.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Oppgave			

HLS3008 Kvalitative metoder - Praktisk kunnskapsbygging og evaluering

Qualitative methods - Practical Knowledge Building and Evaluation

Undervisning: Vår: 7.5 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Obligatorisk frammøte

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag, sosialt arbeid eller samfunnsvitenskapelige eller humanistiske fag.

Læringsmål: Studentene skal kunne anvende de underviste metodene, samt kunne vurdere metodenes styrke og svakhet i praktisk bruk.

Faglig innhold: Kurset vektlegger kvalitative metoder som er egnet for å drive kunnskapsutvikling innenfor helsefag og /eller evaluering av iverksatt politikk eller praktiske helsefaglige tiltak. Kurset har en anvendt profil. Med utgangspunkt i helserelevante problemstillinger vil studentene få anledning til å prøve ut, analysere og vurdere hvordan kunnskap kan bygges opp fra praktisk erfaring og virksomhet, samt hvordan gyldighet og nøyaktighet best kan ivaretas ut fra valgte metode.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, problembaserte oppgaver, studentframlegg.

Vurderingsform: Hjemmeeksamen

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Hjemmeeksamen			

HLS3506 Helse- og sykdomssosiologi I

Sociology of Illness and Health I

Undervisning: Både høst og vår: 7.5 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: HLS3507: 7.5 SP, HLS3500: 7.5 SP, HLS3501: 7.5 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Ingen

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Studenten har en basiskunnskap om sosiologiens bidrag til forståelse av helse og sykdom. Studenten har en tilstrekkelig kritisk forståelse av helseprofesjoners vitenskapelige basis og hvordan disse påvirker og påvirkes av sosiale strukturer og institusjoner.

Faglig innhold: Kurset tar for seg sosiologiske forståelser og nyere forskning om helseulikheter, kropp, konstruksjon av avvik og normalitet, samt teknologi i helse.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Forelesninger, studentbaserte framlegg og diskusjonsgrupper. Vurderingsform: 4 timers skriftlig eksamen.

Vurderingsform: Skriftlig
Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
Skriftlig eksamen 4 Timer

HLS3507 Helse- og sykdomssosiologi II

Sociology of Health and Illness II

Undervisning: Både høst og vår: 15.0 SP

Undervisningspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: HLS3506: 7.5 SP, HLS3500: 7.5 SP, HLS3501: 15.0 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Godkjenning av tema og selvvalgt pensum innen 1. november/15. april

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Studenten har en basiskunnskap om sosiologiens bidrag til forståelse av helse og sykdom. Studenten har en tilstrekkelig kritisk forståelse av helseprofesjoners vitenskapelige basis og hvordan disse påvirker og påvirkes av sosiale strukturer og institusjoner. Studenten anvender kunnskapen tilfredsstillende på konkrete selvvalgte emner.

Faglig innhold: Kurset tar for seg sosiologiske forståelser og nyere forskning om helseulikheter, kropp, konstruksjon av avvik og normalitet, samt teknologi i helse.

Kursmateriell: Pensum er på ca. 600-800 sider, hvorav 250 sider valgfri, forskningsbasert litteratur. Valgfritt pensum skal godkjennes av veileder før innlevering av semesteroppgaven.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Forelesninger, studentbaserte øvinger og gruppediskusjoner. Vurderingsform: Semesteroppgave over selvvalgt tema som skal godkjennes av kursansvarlig. Semesteroppgaven skal ha et omfang på ca. 15 sider (12 pkt times roman, og 1.5 linjeavstand) definert på samme måte som for mastergradsoppgaven.

Vurderingsform: Oppgave
Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
Semesteroppgave

SARB3001 Erfaringsbasert kunnskap og refleksiv praksis

Tacit Knowledge and Reflective Praxis

Undervisning: Vår: 7.5 SP

Undervisningspråk: Norsk

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Godkjent muntlig framlegg

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag, sosialt arbeid eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Emnet skal gi innsikt i nyere teori om refleksjon knyttet til sosialt arbeids praksis.

Faglig innhold: Kurset tar utgangspunkt i Schöns brudd med den tekniske rasjonaliteten som ramme for tenkning om praksisutøvelse. Selv om mange situasjoner vil ha felles trekk med den en har opplevd tidligere, vil utøvelse av praksis i stor grad skje i en sammenheng som blir ny og unik. I emnet fokuseres det på nyere teori om refleksjon som hjelpemiddel for å utvikle kunnskap som er relevant for sosialt arbeids praksis. Dette representerer en videreføring i forhold til begrep som taus kunnskap og kunnskap i handling. Emnet tar også opp etiske dilemma som utfordring for praksisutøvelsen.

Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Forelesning, seminar og gruppearbeid. Obligatorisk aktivitet: Godkjent muntlig presentasjon. Vurderingsform: Hjemmeeksamen, ca. 10 sider individuell besvarelse.

Vurderingsform: Hjemmeeksamen
 Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
 Hjemmeeksamen

SARB3500 Barndom - familie - barnevern I
Childhood - Family - Child protection I

Undervisning: Høst: 7.5 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: SARB3501: 7.5 SP, SVSA308: 7.5 SP, SVSA308(v.2): 7.5 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Ingen

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i sosialfag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Studenten skal utvikle en oversikt over perspektiver og sentrale teorier til forståelse av barndom, familie og barnevern og de endringsprosesser som pågår, herunder ha innsikt i nyere forskning som tematiserer barnevernets praksis. Studenten skal også utvikle evnen til kritisk vurdering av forskning.

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over perspektiver og sentrale teorier til forståelse av barndom, familie og barnevern og de endringsprosesser som pågår. Det legges vekt på nyere forskning som tematiserer barnevernets praksis. Kurset vil også ta opp aktuelle tema, og kan derfor variere fra gang til gang.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Forelesning og seminar. Vurderingsform: 4 timer skriftlig eksamen

Vurderingsform: Skriftlig
 Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
 Skriftlig eksamen 4 Timer

SARB3501 Barndom - familie - barnevern II
Childhood - Family - Child protection II

Undervisning: Høst: 15.0 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: SARB3500: 7.5 SP, SVSA308: 12.0 SP, SVSA308(v.2): 12.0 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Godkjent selvvalgt pensum innen 1. november/15. april

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i sosialfag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Studenten skal utvikle en oversikt over perspektiver og sentrale teorier til forståelse av barndom, familie og barnevern og de endringsprosesser som pågår, herunder ha innsikt i nyere forskning som tematiserer barnevernets praksis. Studenten skal også utvikle evnen til kritisk vurdering av forskning.

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over perspektiver og sentrale teorier til forståelse av barndom, familie og barnevern og de endringsprosesser som pågår. Det legges vekt på nyere forskning som tematiserer barnevernets praksis. Kurset vil også ta opp aktuelle tema, og kan derfor variere fra gang til gang.

Kursmaterieell: Pensum er på 600-800 sider, hvorav ca 250 sider er selvvalgt og kommer i tillegg til pensum i SARB3500.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Forelesning, seminar og skriving av oppgave. Vurderingsform: Semesteroppgave med oppgitt problemstilling. Utleveres vanligvis

3. blokkuke. Semesteroppgaven skal ha et omfang på ca. 15 sider (definert på samme måte som for mastergradsoppgaven).

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Semesteroppgave			

SARB3511 Innvandring, integrasjon, mangfold I

Immigration, Integration, Diversity I

Undervisning: Høst: 7.5 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: SARB3512: 7.5 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Ingen

Anbefalte forkunnskaper: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag, sosialfag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad.

Læringsmål: Et viktig siktemål med kurset er å bidra til refleksjon og kritisk drøfting av både mål og virkemidler innenfor innvandringspolitikken.

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over perspektiver og nyere forskning innenfor innvandringsfeltet. Sentrale tema vil være innvandrings- og integreringspolitikk og problemstillinger knyttet til mottak og bosetting av flyktninger. Kurset vil ta opp sentrale begreper som kultur og etnisitet, diskriminering og rasisme, kvalifisering og mangfold.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar. Vurderingsform: 4 timers skriftlig eksamen.

Vurderingsform: Skriftlig

Vurderingsdel	Tid	Tell.andel	Innleveringsfrist
Skriftlig eksamen	4 Timer		

SARB3512 Innvandring, integrasjon, mangfold II

Immigration, Integration, Diversity II

Undervisning: Høst: 15.0 SP

Undervisningsspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: SARB3511: 7.5 SP

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Godkjenning av tema og selvv. pensum for sem.oppg. innen 15.nov/1.mai

Anbefalte forkunnskaper: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag, sosialfag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad.

Læringsmål: Et viktig siktemål med kurset er å bidra til refleksjon og kritisk drøfting av både mål og virkemidler innenfor innvandringspolitikken.

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over perspektiver og nyere forskning innenfor innvandringsfeltet. Sentrale tema vil være innvandrings- og integreringspolitikk og problemstillinger knyttet til mottak og bosetting av flyktninger. Kurset vil ta opp sentrale begreper som kultur og etnisitet, diskriminering og rasisme, kvalifisering og mangfold.

Kursmaterieell: Pensum er på 600-800 sider hvorav 200-300 sider er selvvalgt og kommer i tillegg til pensum i SARB 3511.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, skriftlig oppgave. Godkjent tema og pensumsliste for semesteroppgave. Vurderingsform: Semesteroppgave (selvvalgt tema).

Vurderingsform: Oppgave
 Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
 Oppgave

SARB3513 Psykisk helsearbeid
Mental Health Work

Undervisning: Vår: 7.5 SP

Undervisningspråk: Norsk

Karakter: Bokstavkarakterer

Obl. aktiviteter: Ingen

Forkunnskapskrav: Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag, sosialfag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Gi kunnskap om ulike tema innen mental helse, inkludert epidemiologiske mønstre, organisering av tilbud og rehabiliteringsarbeid.

Faglig innhold: Emnet gir en innføring i ulike perspektiver på psykiske problemer og psykisk helsearbeid. Med utgangspunkt i ulike epidemiologiske undersøkelser gis først en oversikt over omfang og utvikling. Ulike perspektiver(sosiologiske, psykologiske, medisinske) på årsaker eller bakgrunn blir diskutert. I annen del gis en oversikt over hjelpeapparatets utforming og hvordan dette har utviklet seg over tid. Formålet er her å sette dagens løsninger i perspektiv, og å vise hvordan disse løsningsvalgene er betinget, dels av økonomiske og politiske forhold, dels av endrede ideologier. Spørsmål som tas opp er blant annet nedbyggingen av institusjonene og utviklingen av lokalsamfunnsbaserte tjenester, brukerperspektiv på tjenestetilbudet, bruk av tvang og recovery.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar. Vurderingsform: Semesteroppgave med oppgitt problemstilling. Utlevering fredag 3. blokkuke.

Vurderingsform: Oppgave
 Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
 Oppgave 5 Uker

HLS3505 Selvmordsforebygging
Suicide Prevention

Undervisning: Vår: 7.5 SP

Undervisningspråk: Norsk

Studiepoengreduksjoner: PSY3552: 7.5 SP

Karakter: Bestått/Ikke bestått

Obl. aktiviteter: Obligatorisk oppmøte på all undervisning, en skriftlig øving

Forkunnskapskrav: Bachelor eller tilsvarende i helsefag eller samfunnsvitenskapelige fag.

Læringsmål: Å få en grunnleggende forståelse for hva forskjellige typer selvmordsatferd handler om som grunnlag for iverksetting av selvmordsforebyggende tiltak.

Faglig innhold: Selvmordsatferd (selvmord, selvmordsforsøk, villet egenskade og suicidale tanker) er et stort folkehelseproblem i Norge i dag. Kunnskap om selvmordsforebygging er følgelig sentralt for alle som arbeider med helsefremmende tiltak, sykdoms- og skadeforebygging i og utenfor helsevesenet. Emnet vil gi en oversikt over forskjellige epidemiologiske forhold som forekomst, utvikling over tid og risikofaktorer. En rekke forklarings teorier og forskjellige forebyggingsstrategier og -tiltak vil bli gjennomgått. Etske problemstillinger knyttet til selvmordsforebygging vil stå sentralt.

Kursmaterieell: Pensum er på ca 500 sider hvorav ca 150 sider er selvvalgt.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsform: Seminar, forelesning og gruppeveiledning. Oppmøte på undervisning er obligatorisk.

Vurderingsform: Oppgave
 Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
 Oppgave

HLS3508 Forskning på helsefremming**Health Promotion research****Undervisning:** Høst: 7.5 SP**Undervisningspråk:** Norsk**Karakter:** Bokstavkarakterer**Obl. aktiviteter:** Øving**Forkunnskapskrav:** Bachelorgrad eller tilsvarende i helsefag eller samfunnsvitenskapelige fag.**Læringsmål:** Studenten skal ha oversikt over sentrale begreper i og det teoretiske fundamentet for helsefremmende forskning. Studenten skal videre ha oversikt over og være i stand til å drøfte teorier og empiri om bio-medisinsk vs. bio-psyko-sosial-eksistensiell helseforståelse, resilience, mestring, mestringskontroll, salutogenese, ansvar og kontroll, livskvalitet, well-being, generell positiv psykologi, og tverrfagligheten i forskningen. Studentene skal også kjenne til og kunne diskutere de dokumenter og meldinger som definerer det helsefremmende arbeidet innenlands og internasjonalt.**Faglig innhold:** Kurset tar for seg teori og ny forskning om helsefremming. Helsefremming på individ-, gruppe- og samfunnsnivå, lokalt og globalt.**Kursmaterieell:** 500 sider pensum med artikler og bokkapitler.**Læringsformer og aktiviteter:** Ressursforelesninger, seminar og problembasert gruppearbeid. Blokkundervisning. Utlevering av eksamenstekst i løpet av 4. blokkuke.

Vurderingsform: Hjemmeeksamen
 Vurderingsdel Tid Tell.andel Innleveringsfrist
 Hjemmeeksamen

OVERGANGSORDNINGER

Du har tatt i mastergraden	Du mangler i mastergraden
FUH3000	HLS3002, HLS3004, HLS3007, FUH3900 og 30 sp valgfrie emner
FUH3000 og SARB3002	HLS3002, HLS3004, HLS3007, FUH3900 og 22,5 sp valgfrie emner
FUH3000, SARB3002, HLS3001 og HLS3006	HLS3002, HLS3004, FUH3900 og 15 studiepoeng valgfrie emner

Reduksjon/Overlapping

Emne	Emne	Sp
FUH3000	FUH3001	22,5 sp
SARB3002	FUH3001	5 sp
HLS3001	HLS3007	5 sp
HLS3006	HLS3007	5 sp